

OCENA Dramska uprizoritev

Človek človeku volk

SLAVKO PEZDIR

Plavt: Osli

režiser Vito Taufer

Mestno gledališče ljubljansko (MGL)

22. 4. 2009

Repertoar letošnje sezone so na velikem odru MGL jedko razposajeno zaokrožili s slovensko praižvedbo Plavtove starorimske komedije *Osli (Asinaria)* v gibkem in duhovitem sodobnem prevodu Marka Marinčiča, kakor jo je v dobro uro burkaško brezsravnega komedijskega dogajanja zgostil ter s številnimi asociacijami izzivalno aktualiziral režiser Vito Taufer.

Uprizoritev z ljudsko stilizirano grobstvo in neposrednostjo oživljanja žanra starorimske komedije več kot prepričljivo kaže, da se človek kljub spremembam družbenih redov, vladajočih religij in ideologij zadnjih 2200 let pravzaprav ni kaj dosti spremenil, če vzamemo pod kritično lupo njegovo vselej težko nadzorovano spolno poželenje, požrešnost in pohlep. Protagonisti Plavtove burke so vsi, brez izjeme, pa naj so brezpravni in že na prvi pogled poudarjeno primitivni sužnji ali njihovi navzven uglajeno kultivirani in lažnivo »maskirani«
gospodarji, nenehno na preži za priložnostmi, da bi kot pregovorno potentni in neumni osli koga nategnili, pa naj bo to dobessedno ali v prenesenem pomenu. Za stanje sveta, kakršnega nam grobo preprosto predstavlja Plavt in v katerem nam Taufer porogljivo nazorno zrcali naš sodobni vsakdanjik, je očitno bolj kot kdaj koli značilno, da je v njem pod praznim nebom slej ko prej človek človeku volk.

Režiser je ob dramaturškem sodelovanju klasične filologinje Jere Ivanc po eni strani spoštoval in spretno uveljavljal zgodovinske posebnosti uprizarjanja starorimske komedije (pri zasnovi slikovito stilizirane iluzionistične scenografije »ulice med dvema hišama«
je omenjeni tradiciji ustvarjalno sledila Ema Kugler, za mestoma drastično prvinsko »živalsko«
in mestoma »pornoskopsko«
sodobno gibalno stilizacijo erotiziranega gibanja pa sta poskrbela koreografa Rosana Hribar in Gregor Luštek), po drugi pa drzno dodajal aktualizirano govorico kostumografke Jelene Proković (ki je nosilna sužnja sicer odela v historična kostuma, »svobodne«
gospodarje pa v sodobne japijevske dvodelne obleke) in glasbe DJ Jamirka (ki je arhaizirane napeve pogosto podkrepil s hrupnimi in umetelnimi ritmi sodobnih urbanih zabavišč).

Med protagonisti sta nosilni vlogi komedijantov ter gospodarju nadvse zvestih, iznajdljivih in v vseh nalogah zmagovitih sužnjev (suženj sužnju človek!) Libana in Leonide s prvinskimi arhaičnimi živalskimi gibi, gestami in grimasami ostro in virtuozno individualizirala Uroš Smolej in Lotos Vincenc Šparovec. S prvinsko trdoživostjo in neomajnim preživetvenim nagonom sta očrtala blišč in bedo ter omejenost podrejene družbene skupine, ki se je sicer zmogla prilagoditi in preživeti, ne pa tudi upreti krivičnemu redu. Sodobna japijevsko rafinirane in manipulativne karikaturne različice sicer »svobodnih«, a pogosto tudi brezsravno »nategnjenih«
gospodarjev so izrisali Boris Ostan kot nezvesti in goljufivi mož, z ženinim denarjem radodarni oče in pohotni sinov ljubezenski tekmeč Demajnet, Jožef Ropoša kot njegova možačasto zarobljena in oblastniška žena Artemona ter Jaka Lah kot njuni prostodušno zaljubljeni in patriarhalni red vdano trpeči sin Argirip. Tanja Ribič je karikirala izključno dobička željno mati in zvodnico Kleareto, Iva Krajnc pa njeno lepo hčer in predmet prodaje obenem Filajnijo, ki zna potrpeti in ustreči vsakršnim pričakovanjem. Gregor Čušin je bil pregovorno prilagodljivi in zarobljeni Trgovec, Matej Puc Argiripov hrupnejši snubitveni tekmeč pri Filajniji Diabol ter Gaber K. Trseglav njegov z vsemi pravniškimi leporečji in odvetniškimi triki namazani pomočnik Parazit.

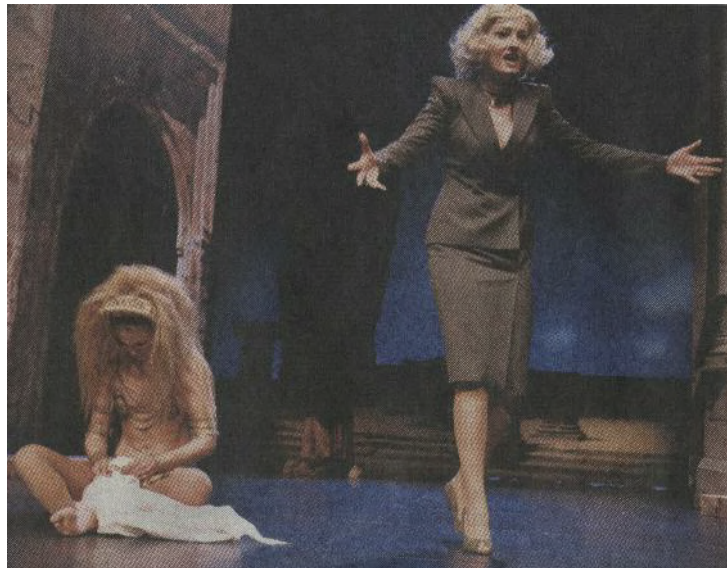
Stran / Page: 26

Doseg / Reach: 155000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 306 cm²

2 / 2

IVA KRAJNC IN TANJA RIBIČ